

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
ÜÇÜNCÜ DAİRE	2003	114	2001	4641	21/01/2003

KARAR METNİ

2000 YILI KURUM KAZANCINDAN İNDİRİLEN YATIRIM İNDİRİMİ TUTARINA İLİŞKİN OLARAK NİSAN 2001 DÖNEMİNDE VERİLEN MUHTASAR BEYANNAME ÜZERİNDEN, GELİR VERGİSİ KANUNUNUN 4605 SAYILI KANUNLAL DEĞİŞİK 94.MADDESİNİN SON FIKRASINDA VERİLEN YETKİYE DAYANILARAK ÇIKARILAN 30.11.2000 GÜN VE 2000/1689 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI UYARINCA %18 ORANINDA STOPAJ YAPILMASINDA HUKUKA AYKIRILIK BULUNMADIĞI VE BU DURUMUN GERİYE YÜRÜR BİR DÜZENLEME OLARAK KABUL EDİLEMEYECEĞİ HK.<

Temyiz Edenler : 1-Vergi Dairesi Müdürlüğü

2-... Plastik Tekstil ve Elektronik San.A.Ş.

İstemin Özeti : 2000 yılı kurum kazancından indirdiği yatırım indirimi tutarının tevkifata tabi tutulmaması gerektiği ihtirazi kaydıyla verilen Nisan/2001 dönemine ilişkin muhtasar beyannamesi üzerinden davacı adına tahakkuk ettirilen gelir (stopaj) vergisi ve fon payının; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 4605 sayılı Kanunun 4'üncü maddesiyle değişen 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının 6'ncı bendinin b-ii alt bendinde, yatırım indirimi dahil olmak üzere, dağıtılın dağıtılmasın kurumlar vergisine tabi kurumların, kurumlar vergisinden müstesna kazanç ve iratlarından tevkifat yapılması hükme bağlandığından kurumlar vergisi ile vergilendirilmeyen yatırım indiriminin stopaja tabi tutulmasında yasaya aykırılık bulunmadığı, ancak daha önce %15 olan tevkifat oranı 8.12.2000 tarihinde yürürlüğe giren 30.11.2000 tarih ve 2000/1689 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki kararın 8'inci maddesiyle %18'e yükseltilmiş olup, hesap döneminin kapanmasına 1 ay kala 2000 yılı hesaplarını kapsayacak şekilde böyle bir oran artırımına gidilmesi geçmişe yürümezlik ve hukuk devleti ilkelerine ters düştüğünden %3 oranında fazladan yapılan tahakkukta yasal isabet görülmediği gerekçesiyle yatırım indirimi üzerinden %3 oranında fazla hesaplanan kısmını kaldıran ... Vergi Mahkemesinin ... gün ve ... sayılı kararının; davacı tarafından, 4605 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi 30.11.2000 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiğinden 2000 yılı kazançlarına uygulanamayacağı, dolayısıyla 2000 yılı kurum kazancından indirilen yatırım indiriminin tevkifata tabi tutulmaması gerektiği, davalı idare tarafından ise söz konusu Kararname henüz beyan dönemi geçmeden yürürlüğe girdiğinden geriye yürümeden bahsedilemeyeceği, dolayısıyla yapılan tahakkukun aynen onanması gerektiği ileri sürülerek bozulması istemleridir.

Savunmanın Özeti :Taraflarca savunma verilmemiştir.

Tetkik Hakimi : Süleyman Kurt

Düşüncesi : Gelir Vergisi Kanununun 4605 sayılı Kanunun 4'üncü maddesiyle değişik 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6/b-ii) alt bendinde, yatırım indirimi dahil olmak üzere kurumlar vergisinden müstesna kazanç ve iratlar üzerinden tevkifat yapılacağı belirtildikten sonra aynı maddenin son fıkrasında Bakanlar Kurulunun bu maddede yer alan tevkifat nisbetini her bir ödeme ve gelir için yeniden tesbit etmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.Bakanlar Kurulu ilgili kanun maddesinde kendisine verilen yetkiye dayanarak tevkifat oranını 8.12.2000 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 2000/1689 sayılı karar eki kararlarla %18 olarak belirlemiş olup, yürürlük tarihi beyan döneminden önce olduğundan geriye yönelik bir düzenleme yapıldığından söz edilemez.

Açıklanan nedenle davalı idare temyiz isteminin kabulü ile %3 oranında tahakkukun kaldırılması yolundaki mahkeme kararının bozulması, davacı temyiz isteminin ise reddi gerektiği düşünülmüştür.

Savcı : Nurten Karaçay

Düşüncesi : Davacı tarafından ihtirazı kayıtlı verilen muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk ettirilen gelir (stopaj) vergisi ve fon payına karşı açılan davayı kısmen kabul eden vergi mahkemesi kararı taraflarca temyiz edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 4605 sayılı Kanununun 4.maddesiyle değişik 94.maddesinin 6.fıkrasının (b) bendinin (ii) alt bendinde; dağıtılsın dağıtılmasın kurumlar vergisine tabi kurumların, Kurumlar Vergisi Kanununun 8.maddesinin 1 numaralı bendi dışında kalan kurumlar vergisinden müstesna kazanç ve iratlardan (yatırım indiriminden yararlanan kazançları dahil) vergi tevkifatı yapılacağı öngörülmüş, aynı maddenin son fıkrasında da; Bakanlar Kurulunun bu maddede yer alan tevkifat nisbetini her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır. Bakanlar Kurulu kendisine tanınan yetkiye dayanılarak 8.12.2000 tarihinde yürürlüğe giren 30.11.2000 tarih ve 2000/1689 sayılı karar eki kararlar yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden yapılacak tevkifat oranı %18 olarak belirlenmiştir.

Vergi Kanunlarının geriye yürümezliği ilkesi, sonradan yürürlüğe giren vergi kanunları ile kanun yürürlüğe girdiği dönemlerden önce elde edilen gelirlerin vergilendirilemeyeceğini ifade etmektedir.

Takvim yılı esasında ilgili yıl kurumlar vergisi beyannameyi takip eden yılın Nisan ayında verildiğine ve yatırım indirimi istisnası da bu beyanname üzerinden uygulandığına, yatırım indirimine ait muhtasar beyannameyle beyanı gereken gelir vergisi tevkifatının ertesi ayın 20.günü akşamına kadar tahakkuk ettirilerek ödenmesi gerektiğine göre; vergi oranını belirleyen 2000/1689 sayılı Bakanlar Kurulu kararının eki kararın yürürlük tarihi 8.12.2000 tarihi olup, bu tarihin gerek kurumlar vergisi, gerekse muhtasar beyanname verme tarihi ve döneminden önce olması karşısından mahkemenin kararnamenin kanunların geriye yürümezliği ilkesine uygun bulunmadığı gerekçesiyle %3 oranında fazla vergi ve fon payının kaldırılması yolundaki kararında yasal isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle Vergi Dairesi Müdürlüğü temyiz isteminin kabulü ile temyize konu vergi mahkemesi kararının bozulmasının, davacı temyiz isteminin ise reddinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Dayandığı hukuki ve kanuni nedenlerle gerekçesi yukarıda açıklanan kararın, 2000 yılı kurum kazancından indirilen yatırım indirimi tutarının tevkifata tabi tutulmasında yasaya aykırılık bulunmadığı yolundaki hüküm fıkrası aynı gerekçe ve nedenlerle Dairemizce de uygun görülmüş olup, davacının temyiz istemine ilişkin dilekçesinde ileri sürdüğü iddialar sözü geçen kararın bu kısmının bozulmasını sağlayacak nitelikte görülmemiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 30.11.2000 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 4605 sayılı Kanununun 4'üncü maddesiyle değişik 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6/b-ii) alt bendinde, iştirak kazançları istisnasından yararlanan kazançlar hariç ve yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançlar dahil olmak üzere, dağıtılsın dağıtılmasın kurumlar vergisine tabi kurumların, kurumlar vergisinden müstesna kazanç ve iratlarından vergi tevkifatı yapılması öngörülmüş, aynı maddenin son fıkrasında Bakanlar Kurulunun bu maddede yer alan tevkifat nisbetini her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır. Bakanlar Kurulu kendisine tanınan bu yetkiye dayanarak 8.12.2000 tarihinde yürürlüğe giren 30.11.2000 tarih ve 2000/1689 sayılı Kararnamenin eki Kararla yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden yapılacak tevkifat oranını %18 olarak belirlemiştir.

En yalın anlatımla kanunların geriye yürümezliği; bir hukuki muamelenin tamamlandığı tarihte yürürlükte bulunan kurallara tabi olması, bu tarihten sonra yapılan düzenlemelerden

etkilenmemesini ifade eder.

Yatırımcı bir kurumun yatırım indiriminden yararlanıp yararlanamayacağı ve yararlanabileceği harcama tutarı ile kurum kazancı, hesap döneminin kapanmasından sonra belirlenebilir. Kural olarak kurum kazancını takvim yılına göre belirleyen bir kurumun gerek kurum kazancı, gerekse bu kazançtan indirebileceği yatırım indirimi tutarı, takvim yılının son günü itibarıyla belirlenebileceğinden, 2000 takvim yılına ilişkin kurum kazançlarından indirilen yatırım indirimi tutarının, Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (6/b-ii) alt bendini 30.11.2000 tarihinden geçerli olarak değiştiren 4605 sayılı Kanunun 4'üncü maddesiyle tevkifat matrahına alınmasının doğal sonucu olarak ve aynı maddenin son fıkrası gereği tevkifat oranı belirlenmesinde geriye yürüme bulunduğu düşünülemez.

Kurumların 1999 hesap dönemine ilişkin kazançlarına uygulanan yatırım indirimi tutarının tevkifat matrahı dışında kaldığı da göz önüne alındığında, 2000/1689 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararla tevkifat oranının yükseltilmesi değil, belirlenmesi söz konusu olduğundan tahakkukun kaldırılması yolundaki kararda hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle vergi dairesi müdürlüğü temyiz isteminin kabulüyle ... Vergi Mahkemesinin ... gün ve ... sayılı kararının %3 oranına isabet eden tahakkukun kaldırılmasına ilişkin hüküm fıkrasının bozulmasına, davacı temyiz isteminin reddine, 21.1.2003 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YÖ/ŞGK